

autonomna
ženska kuća
zagreb

Rodno uvjetovano nasilje tijekom pandemije COVID-19

Dom nije svima sigurno mjesto

#ostanimodoma

Što smo znale prije istraživanja?

- Prva očekivanja naslanjala su se na istraživanja učestalosti rodno uvjetovanog nasilja nakon velikih prirodnih katastrofa
 - Jasno ukazuju na povećanje nasilja za najmanje 40% do čak 90% u nekim istraživanjima
- Okolnosti pandemije:
 - Socijalno/fizičko distanciranje – idealno za kontrolu, praćenje i nadzor
 - Financijski stres – nezaposlenost, financijska nesigurnost, ograničeni resursi
 - Ograničena socijalna podrška
 - Povećanje konzumacije alkohola i droga
- Dosadašnji rezultati govore o povećanju nasilja – većinom se radi o službenim podacima dobivenim preko podataka o prijavama i pozivima
 - No rezultati nisu jednoznačni

Pandemija u sjeni

Shadow pandemic

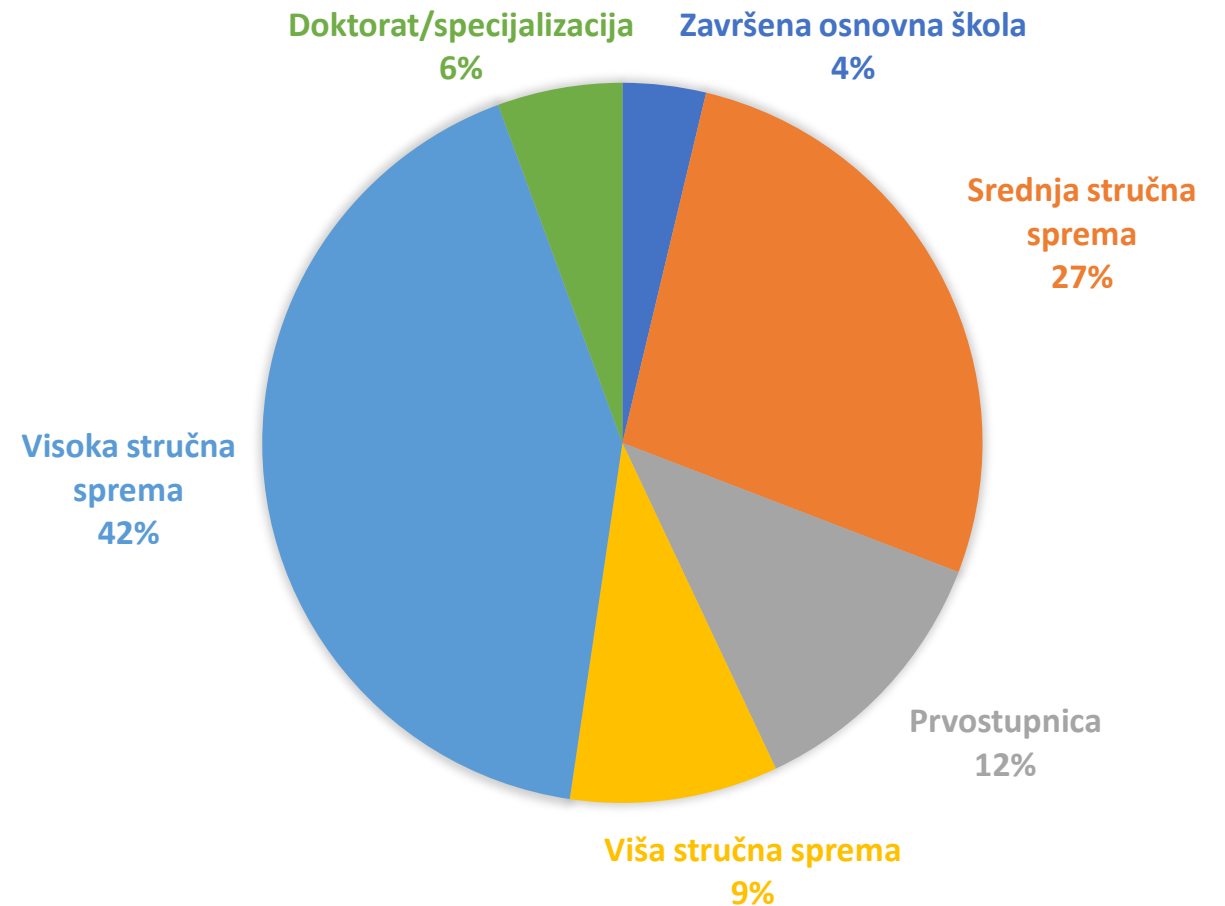
Što smo ispitivali?

- Obilježja žena
- Obilježja nasilnika
- Oblici nasilja prije pandemije
- Nasilje tijekom pandemije
- Obilježja obiteljskog života tijekom pandemije
- Psihološke osobitosti žena

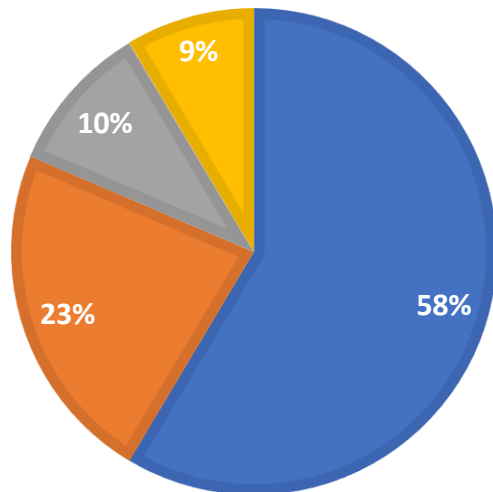
Tko su naše sudionice?

U istraživanju su sudjelovale ukupno **152** žene,
u dobi između 22 i 73 godine (prosječne dobi
 $M=38,9$ godina; $SD=11,05$ godina)

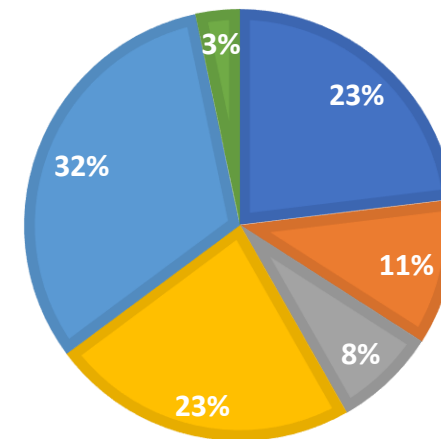
RADNI STATUS

- nezaposlena, ostala sam bez posla zbog pandemije
- nezaposlena, i od prije pandemije
- zaposlena u radnom odnosu na određeno vrijeme (zaposlena na određeno)
- zaposlena u radnom odnosu na neodređeno vrijeme (stalni radni odnos)
- umirovljenica

RADNI STATUS TIJEKOM PANDEMIJE

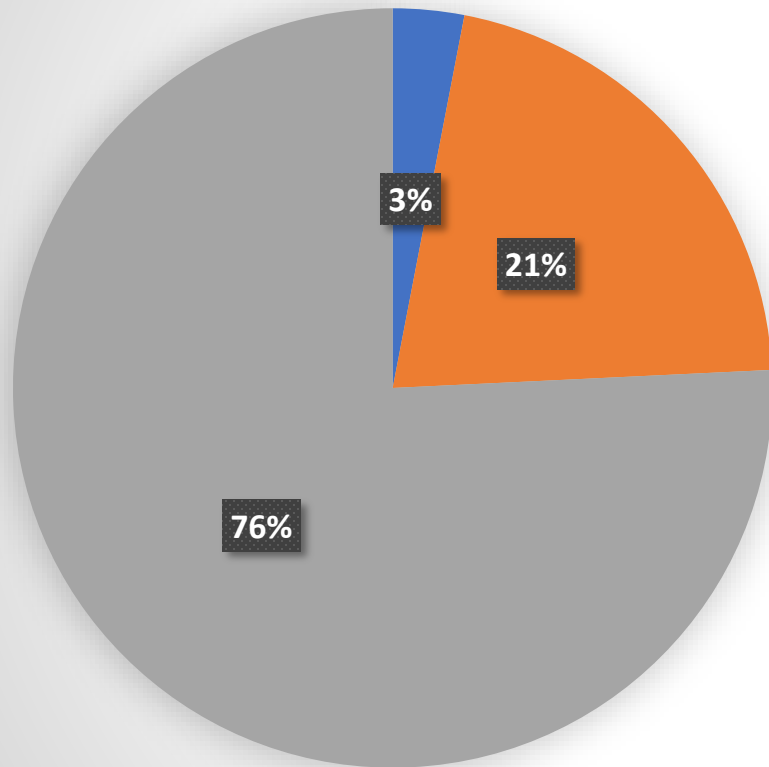
- Nisam bila u mogućnosti raditi
- Redoviti odlazak na posao i redovito radno vrijeme
- Novi raspored odlazaka na posao
- Kombinacija odlazaka na posao i rada od kuće
- Rad od kuće (online)
- Zaposlena bez obaveze odlaska na posao u vrijeme pandemije

Trajanje nasilja

Žene navode da nasilje traje (ili je trajalo) između 2 mjeseca do čak 40 godina ($M=10,5$ godina; $SD=8,56$)

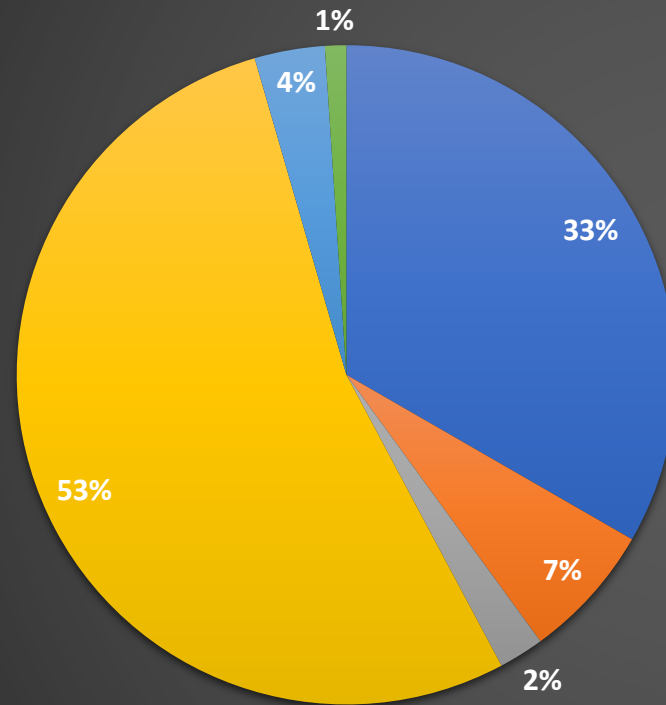
Kad je nasilje počelo

- Počelo je tijekom pandemije, to je za mene nova situacija.
- Već neko vrijeme (počelo je prije pandemije, unatrag godinu dana)
- Više od godine dana

Tko je nasilnik?

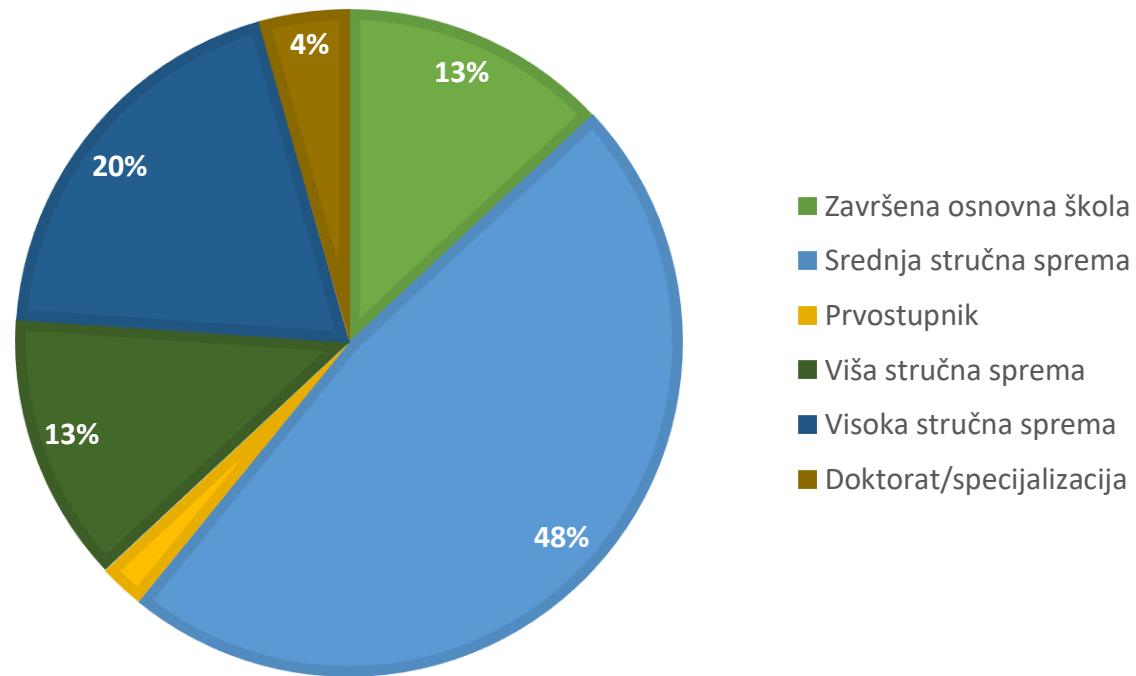
NASILNIK

- Partner s kojim živite u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici (u zajedničkom kućanstvu)
- Partner s kojim NE živite u istom kućanstvu
- Bivši partner s kojim živite u zajedničkom kućanstvu
- Bivši partner s kojim NE živite u zajedničkom kućanstvu
- Otac
- Netko drugi

Obilježja nasilnika

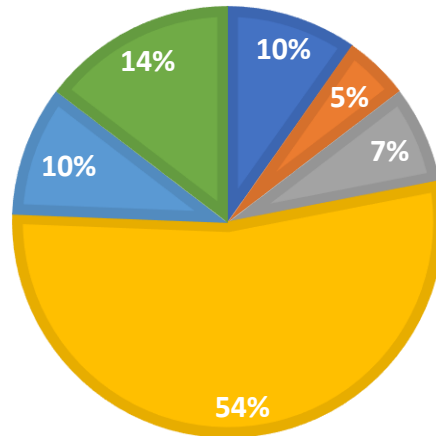
STRUČNA SPREMA

Dob nasilnika kreće se između 23 i 69 godina
(prosječne dobi $M=43,4$ godina; $SD=10,74$
godine)

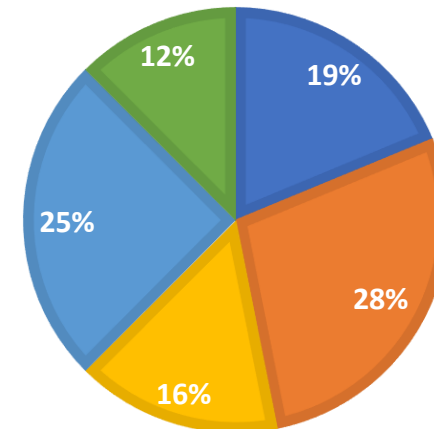
RADNI STATUS NASILNIKA

- nezaposlen, ostao bez posla zbog pandemije
- nezaposlen, i od prije pandemije
- zaposlen u radnom odnosu na određeno vrijeme (zaposlen na određeno)
- zaposlen u radnom odnosu na neodređeno vrijeme (stalni radni odnos)
- radi «na crno» (neprijavljeno zaposlen)
- umirovljenik

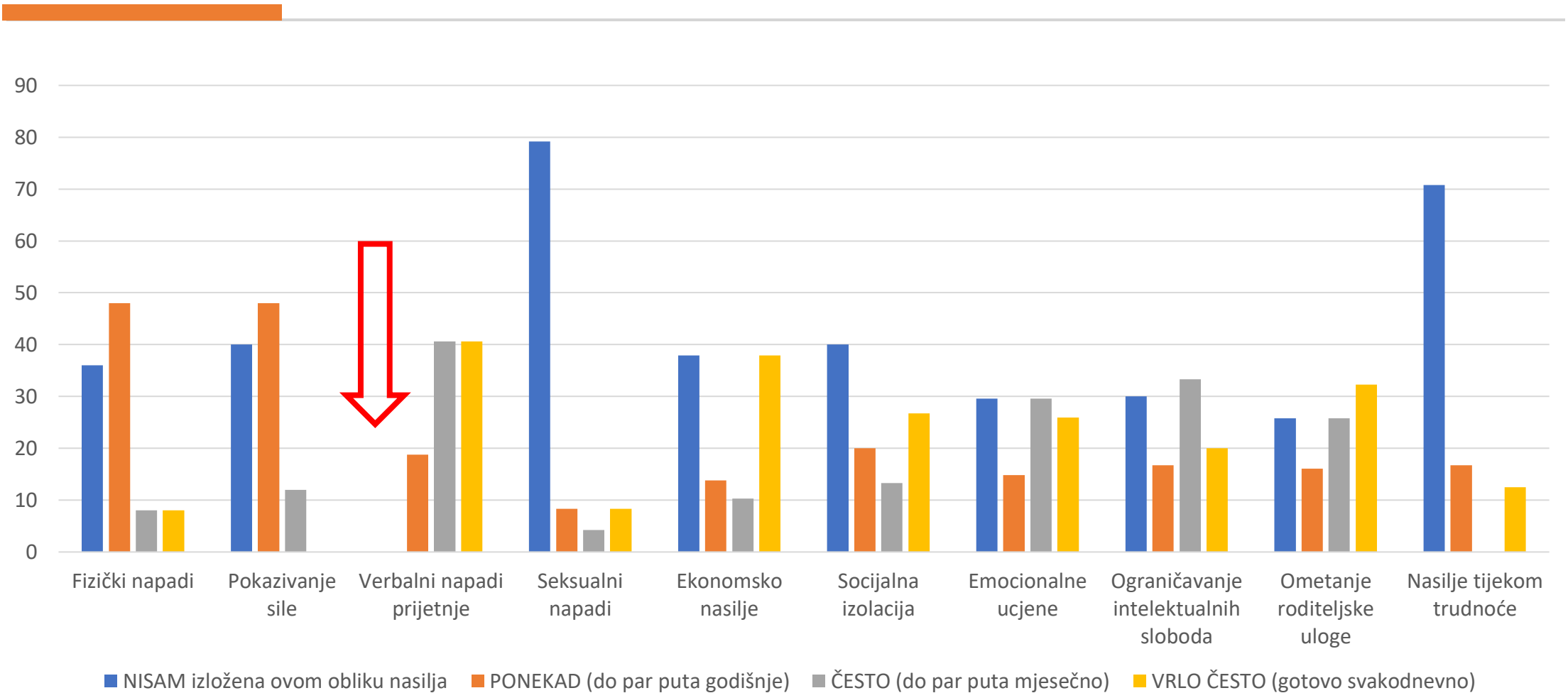

RADNI STATUS NASILNIKA TIJEKOM PANDEMIJE

- Nije bio u mogućnosti raditi
- Redoviti odlazak na posao i redovito radno vrijeme
- Kombinacija odlazaka na posao i rada od kuće
- Rad od kuće (online)
- Zaposlen bez obaveze odlaska na posao u vrijeme pandemije

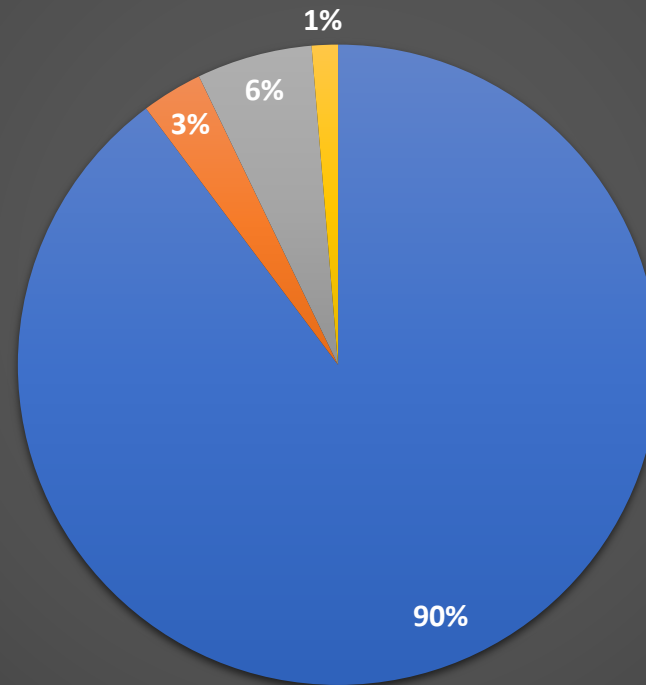

Učestalost pojedinih oblika nasilja – prije pandemije

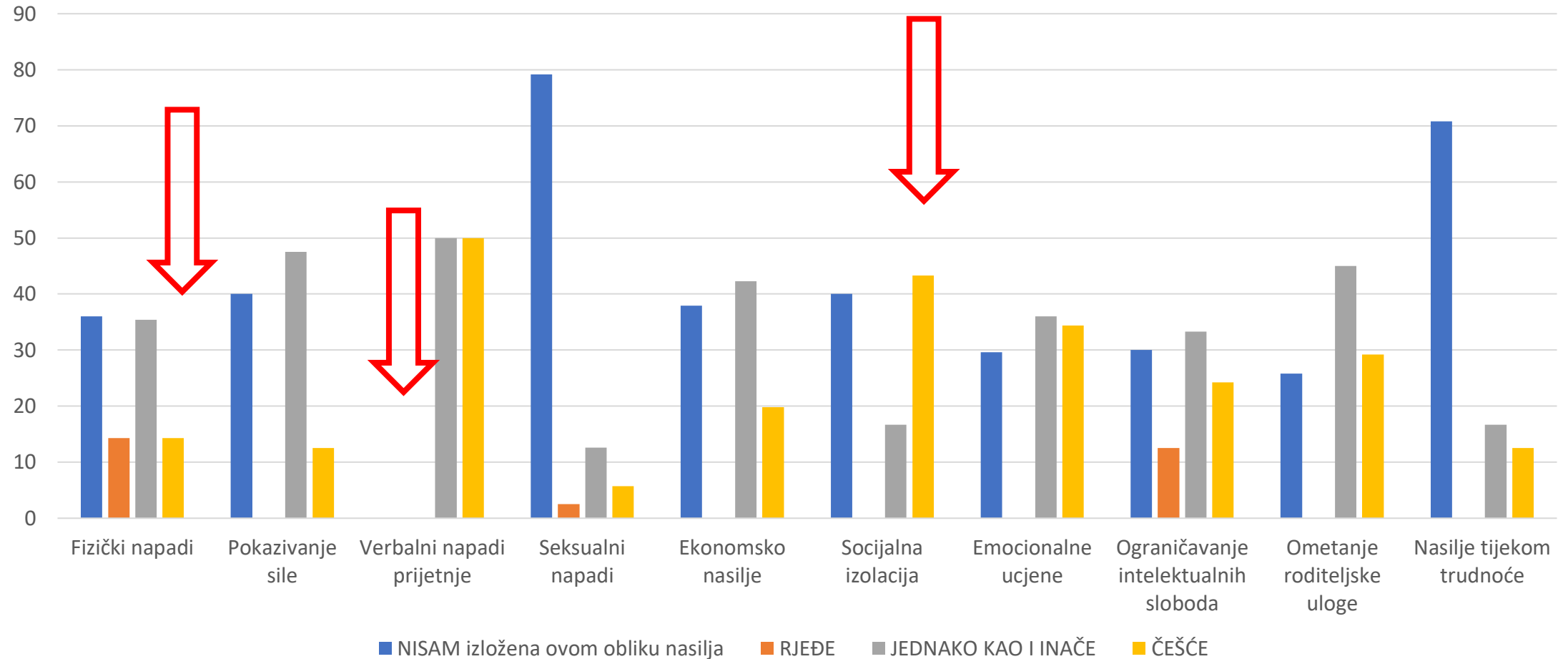

prijetnje oružjem

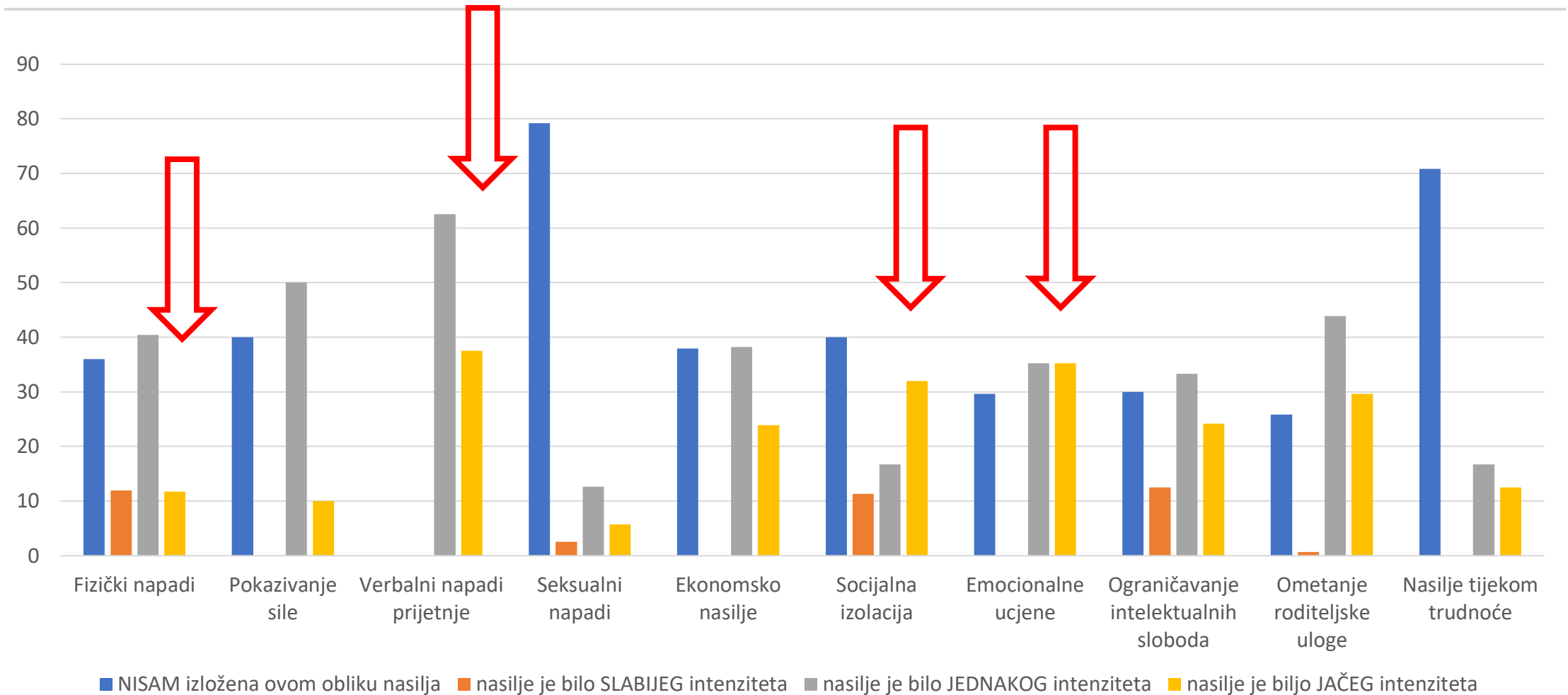
■ nisam doživjela prijetnje ■ legalno oružje ■ ilegalno oružje ■ ne znam je li oružje legalno ili ilegalno

Učestalost u pandemiji

Intenzitet u pandemiji

Nasilje u pandemiji

- Sudionice su odgovarale na ljestvici od 1 – *uopće se ne odnosi na mene* do 5 – *u potpunosti se odnosi na mene*

	Prosječna vrijednost (M)	Prilično se odnosi na mene	U potpunosti se odnosi na mene
Kad sam saznala da ćemo oboje biti više doma, znala sam da za mene počinje pakao.	2,7	19,4%	16,1%
Tijekom pandemije kontrolirao mi je mobitel/telefon, mail i društvene mreže	2,3	3,2%	22,6%
Nisam smjela zvati obitelj i prijatelje bez da je on prisutan tijekom razgovora	1,8	6,5%	12,9%
Tijekom pandemije mobitel/telefon mi nije bio dostupan, partner mi je branio pristup	1,6	3,2%	9,7%
Tijekom pandemije nisam smjela izlaziti iz kuće bez njegovog odobrenja	1,5	9,7%	-
Tijekom pandemije svu kupovinu obavljao je partner/suprug	2,3	3,2%	25,8%

Ponašanja vezana uz COVID-19

- Sudionice su odgovarale na ljestvici od 1 – *nimalo* do 5 – *izrazito*

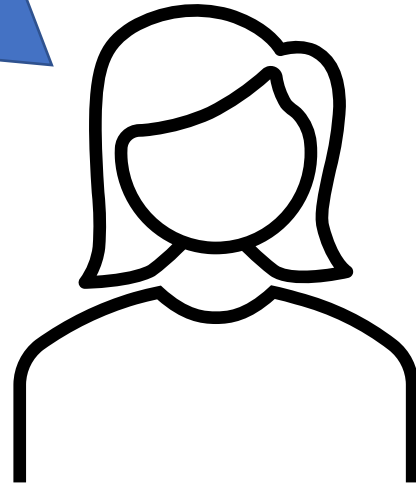
	Prosječna vrijednost (M)	Donekle DA	IZRAZITO
Zanemarivao je upute kriznog stožera i upuštao se u, za pandemiju, rizična ponašanja (npr. izlazio van bez zaštite, nije poštivao preporučene mjere...)	3,2	26,7%	26,7%
Onemogućavao meni i djeci da se pridržavamo mjera stožera (npr. nije želio kupiti rukavice i maske, ako smo ih imali nije nam dao da ih koristimo)	1,3	10,3%	-
Namjerno kihao i kašljao prema meni (i djeci)	1,8	10%	6,7%
Optuživao mene (i djecu) da ga namjerno izlažemo zarazi	1,9	16,7%	3,3%
Zabranjivao meni (i djeci) bilo kakav izlazak iz kuće zbog straha od bolesti	2,2	20,7%	6,9%
Zabranjivao mi odlazak na posao zbog pandemije	1,5	6,9%	-
Kad bi došla izvana, stalno je vikao i optuživao me da ću ga zaraziti	1,6	3,4%	3,4%
Tijekom pandemije konzumirao više alkohola/droga nego inače.	2,3	10,7%	7,1%

Ne živi s nama. Odbijao je dolaziti posjetiti kćerkicu 2 mjeseca, a kada je konačno došao, došao je pod temperaturom i kašljući pa sam ga zamolila da ode. Odbio je otići doktoru na pregled.

Samo ono što je on smatrao sigurnim - da npr. odemo negdje - to smo morali. Prisilio nas je da odemo u njegov rodni kraj jer tamo ima manje zaraženih

U vrijeme pandemije smo se preselili pa su se verbalne prijetnje i psihičko nasilje nastavile preko mobitela

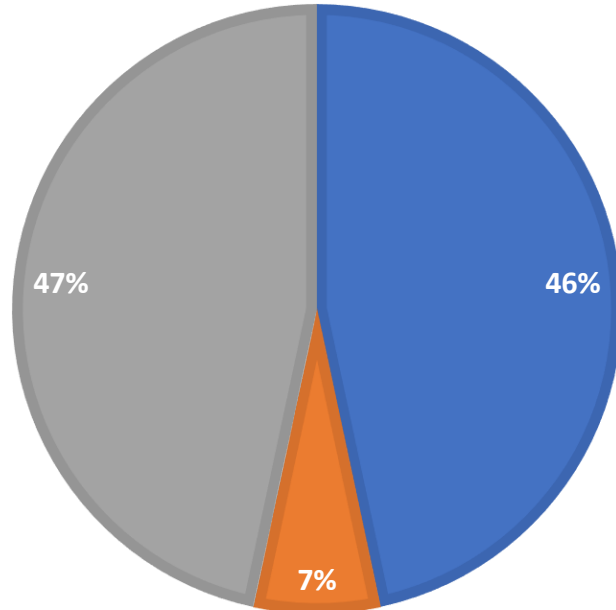
Nije komunicirao sa nama osim psovki i prijetnji

Reakcije na upozorenje o kršenju mjera

UPOZORAVALI

■ nije se ponašao neodgovorno i rizično ■ ne ■ da

“A daj molim te...”

Imam pravo

Pričaš gluposti, ja sam u pravu

Sve je izmišljeno.

Korona je izmišljena.

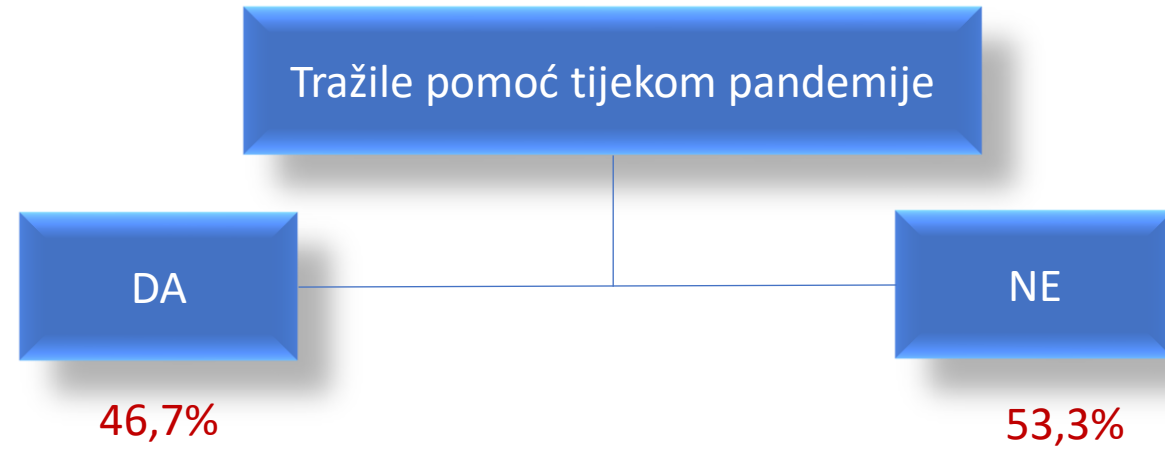
Neosnovano me optužujete

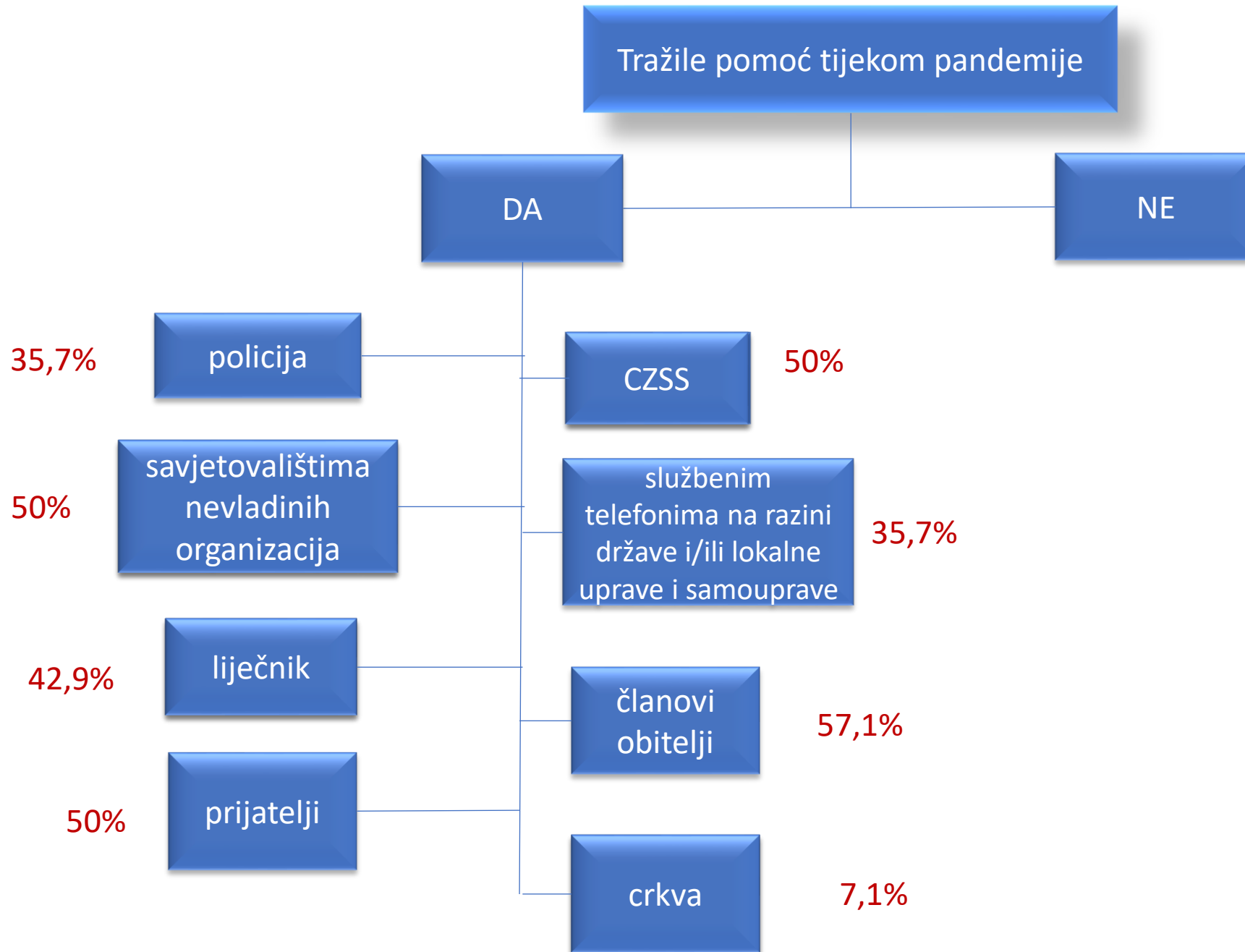
Bijes, VIKANJE, PRIJETNJE

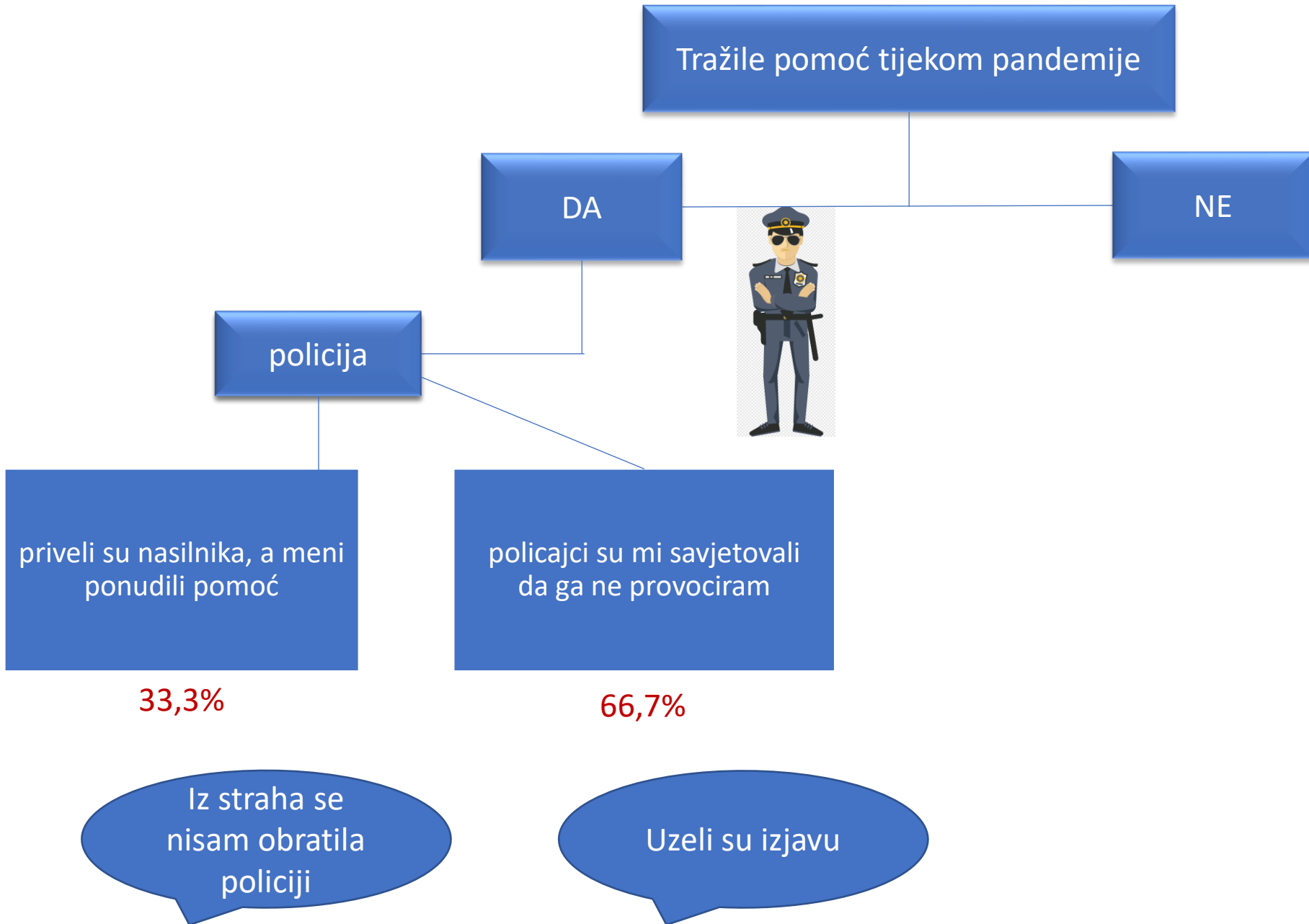
Ne sluša me i priča svoje

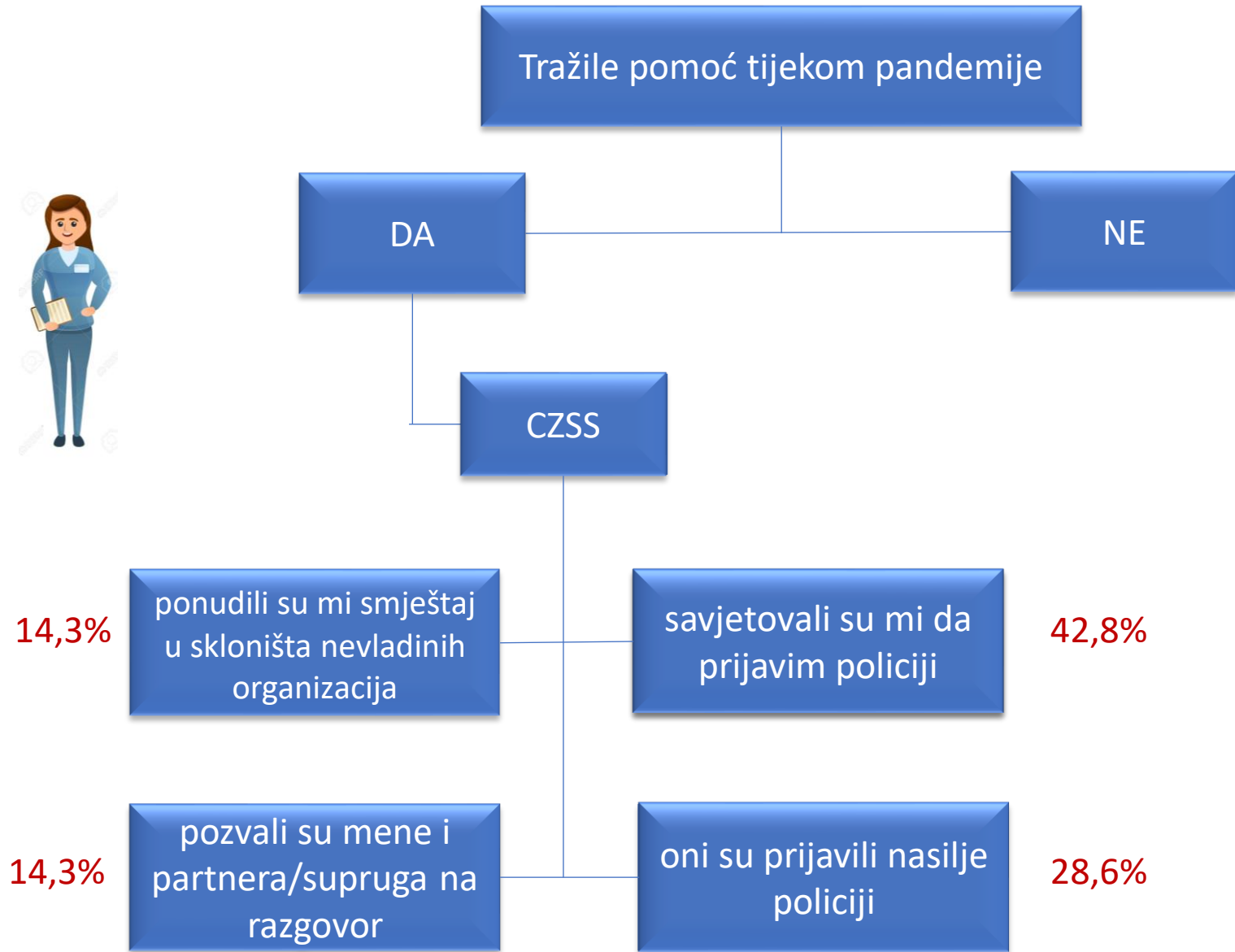
Otišao je navodno na pregled tek tjedan dana kasnije i navodno da je zdrav.

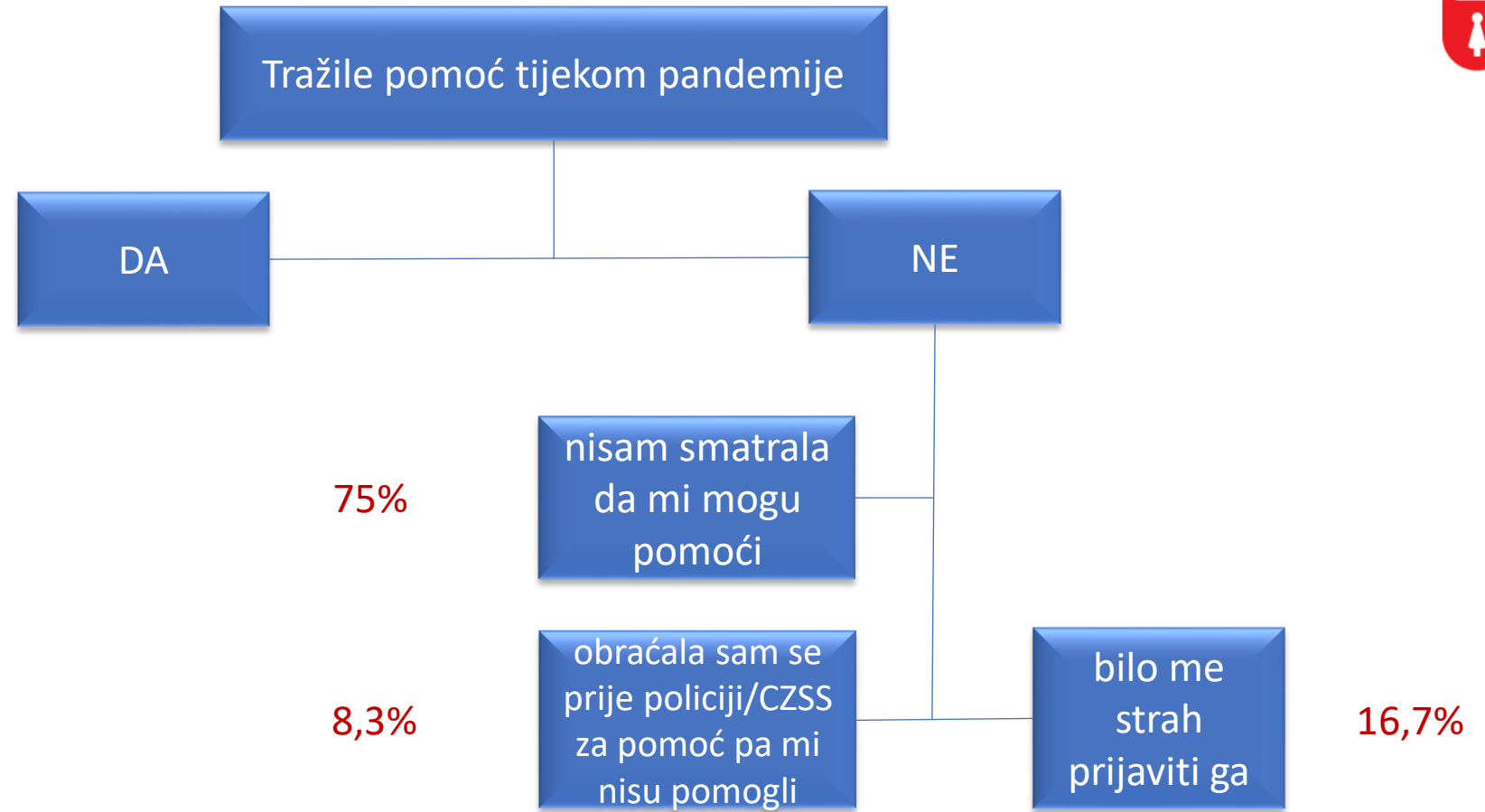
Zanemario svaku riječ!!

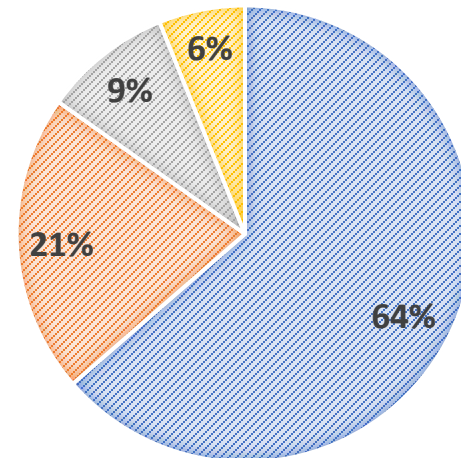

Posljedice zlostavljanja

FIZIČKE POSLJEDICE ZLOSTAVLJANJA

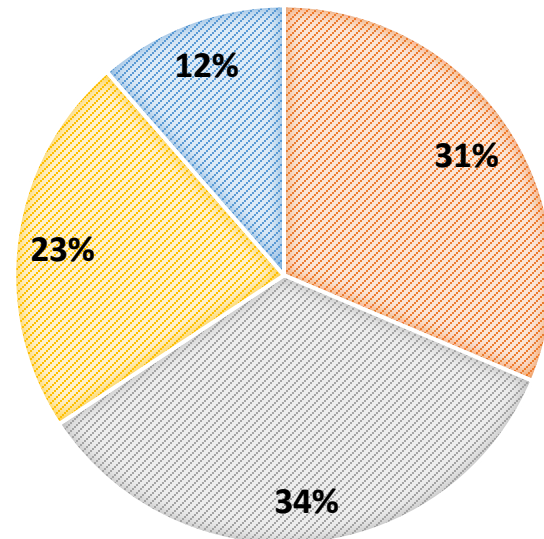
- Posljedice zlostavljanja kojem sam izložena nisu fizičke prirode.
- Posljedica su lakše fizičke ozljede uz koje uspijevam funkcionirati.
- Preživjela sam teže fizičke ozljede zbog kojih nisam bila u stanju funkcionirati i u potpunosti ispunjavati svakodnevne obaveze
- Preživjela sam teške fizičke ozljede zbog kojih nisam bila u stanju normalno funkcionirati kroz dulje vrijeme.

Posljedice zlostavljanja

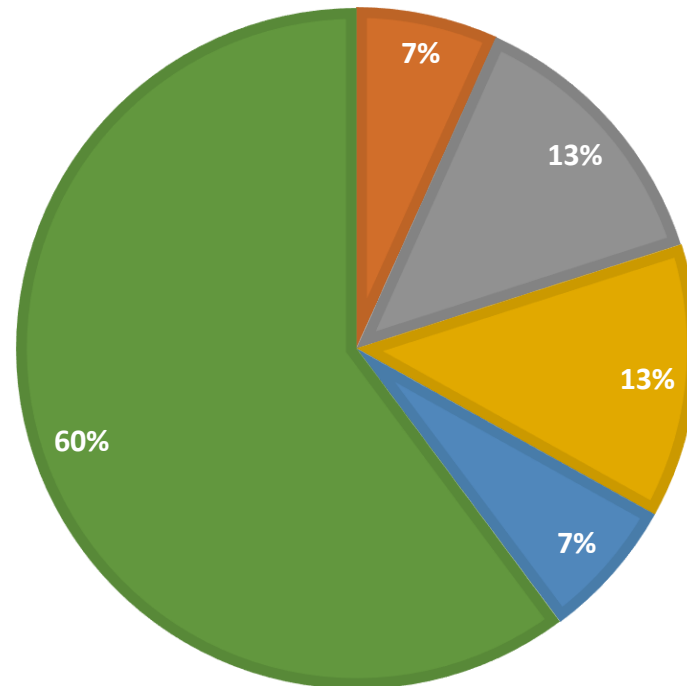
PSIHIČKE POSLJEDICE ZLOSTAVLJANJA

- Posljedice zlostavljanja kojem sam izložena nisu psihičke prirode. **0%**
- Posljedice su blaži emocionalni problemi uz koje uspijevam funkcionirati .
- Znala sam imati psihičke probleme zbog kojih nisam bila u stanju uobičajeno funkcionirati i u potpunosti ispunjavati svakodnevne obaveze
- Događalo se da zbog teških psihičkih stanja nisam bila sposobna normalno funkcionirati kroz dulje vrijeme.
- Smatram da je moje psihičko zdravlje trajno narušeno i onemogućuje mi normalno svakodnevno funkcioniranje ili trajno umanjuje moju radnu sposobnost

Jeste li razmišljali da odete od nasilnika/prekinete vezu s nasilnikom i započnete samostalan život?

- 0%** ■ O tome uopće nisam razmišljala.
- Jesam, ali to u mojoj situaciji uopće nije moguće ostvariti.
- Jesam i zaključila sam da bih to mogla uskoro i ostvariti.
- Jesam, ali zbog pandemije nisam mogla ostvariti svoj plan odlaska
- Jesam, ali mislim da bih to mogla ostvariti tek u daljoj budućnosti
- Jesam, već sam poduzela neke korake u tom smjeru

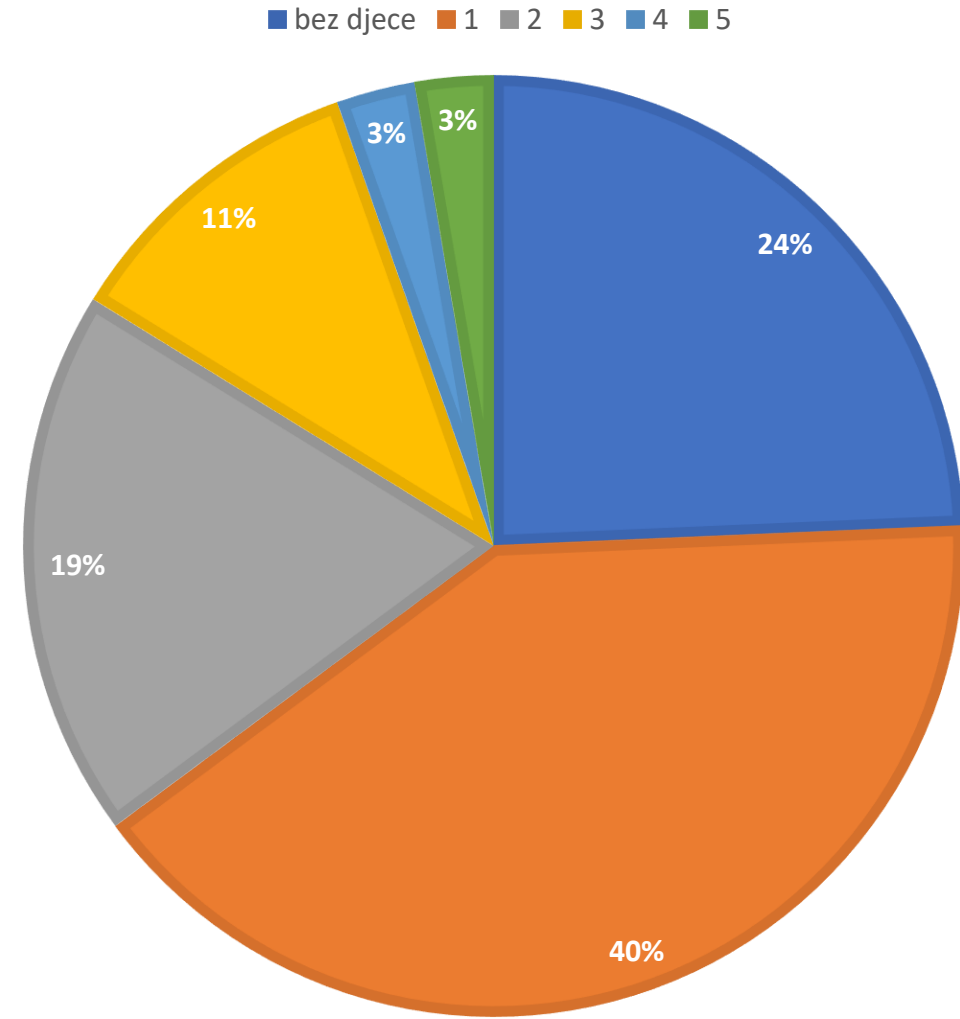
Obiteljski život tijekom pandemije

Obiteljska obilježja

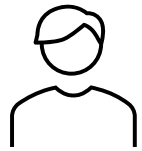
- Djeca jasličke dobi – 27%
- Djeca predškolske dobi – 18,9%
- Djeca osnovnoškolske dobi - 34,4%
- Djeca srednjoškolske dobi – 8,1%
- Punoljetna djeca – 13,5%

BROJ DJECE

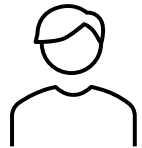

Podjela obiteljskih poslova

Obrazovanje djece

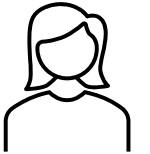
Kućanski poslovi

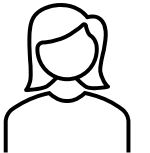
Igra i provođenje slobodnog vremena s
djecom

Nabavka namirnica i potrepština za
kućanstvo

Vođenje financija

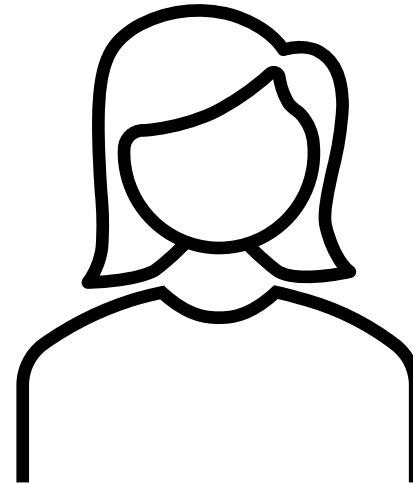
Podjela obiteljskih poslova u pandemiji

Obrazovanje djece

22,2% - to je bio više moj posao nego inače
77,8% – ništa se nije promijenilo

Kućanski poslovi

20% - to je bio više moj posao nego inače
80% – ništa se nije promijenilo

Nabavka namirnica i potrepština za kućanstvo

20% - to je bio više moj posao nego inače
80% – ništa se nije promijenilo

Vođenje financija

11,1% - to je bio više moj posao nego inače
88,9% – ništa se nije promijenilo

Igra i provođenje slobodnog vremena s djecom

20% - to je bio više moj posao nego inače
70% – ništa se nije promijenilo
10% - to je bio više njegov posao nego inače

Iskustva djece

Jesu li dijete/djeca
žrtva/e nasilja?

53,3% majki navodi da
su njena djeca i sama
žrtve nasilja

Koliko dugo se nasilnički
ponaša prema djeci?

Kod 87,5% njih to je
situacija koja traje dulje
od godine dana, a kod
njih 12,5% to je nova
situacija koja je počela
tijekom pandemije

O kojoj se vrsti nasilja
radi?

31,3% fizičko
81,3% psihičko
56,3% ekonomsko
0% seksualno

Iskustva djece

Prisustvuje li dijete/djeca situacijama nasilja nad Vama?

70,4% je u istoj prostoriji za vrijeme nasilja
18,5% je u drugoj prostoriji, ali zna što se događa
događa

7,4% je u drugoj prostoriji i majka misli da ne
znaju što se događa

3,7% ne prisustvuje situacijama zlostavljanja

Na je koji način pandemija utjecala na to?

16 % prije pandemije JEST prisustvovalo, ali
tijekom pandemije NE*

8% prije pandemije NIJE sudjelovalo, ali
tijekom pandemije DA

Za 76% se situacija NIJE PROMIJENILA

* Djeca su za vrijeme pandemija bila odvojena od očeva

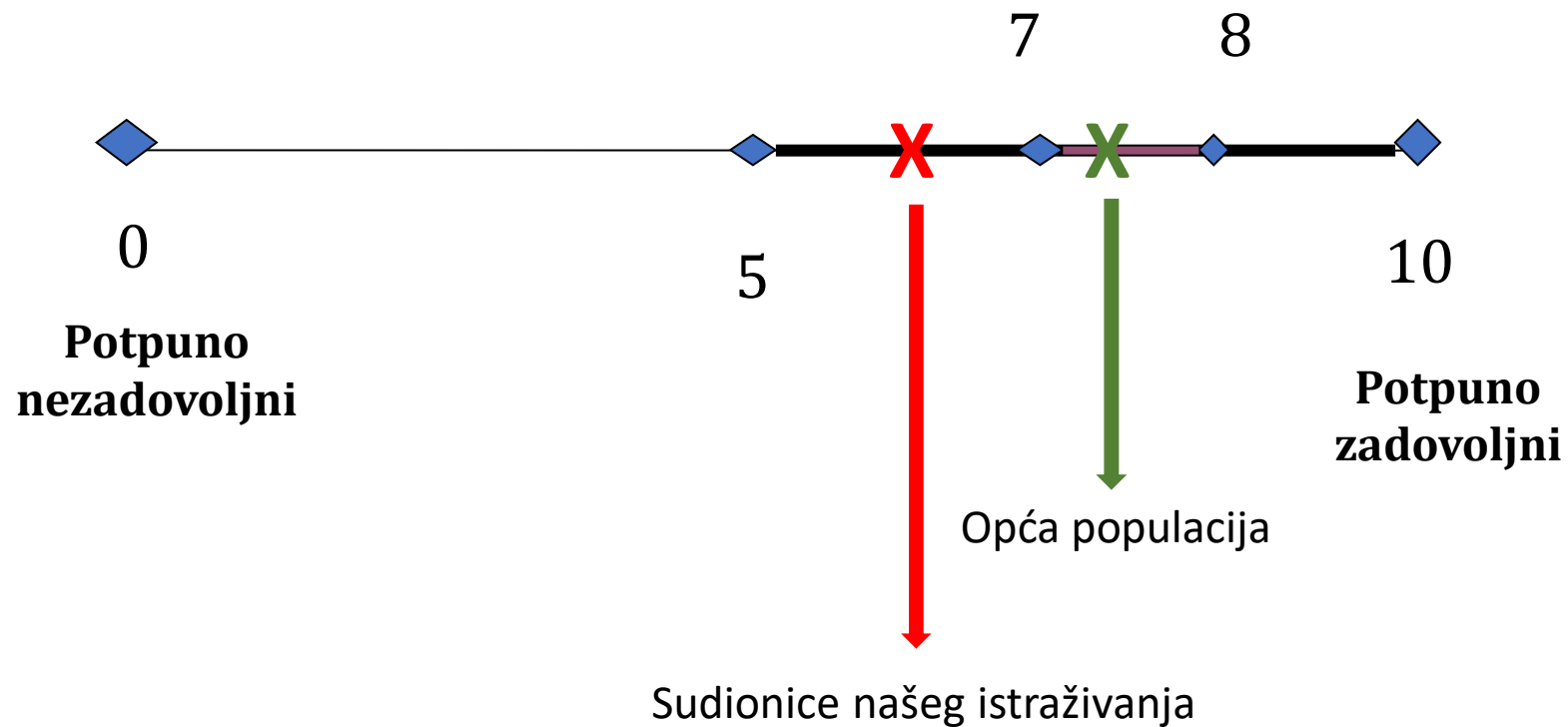
Psihološke osobitosti sudionica

- Subjektivna procjena kvalitete života
- Emocionalno doživljavanje
- Opća psihološka uznemirenost
- Procjena socijalne podrške
- Samopoštovanje

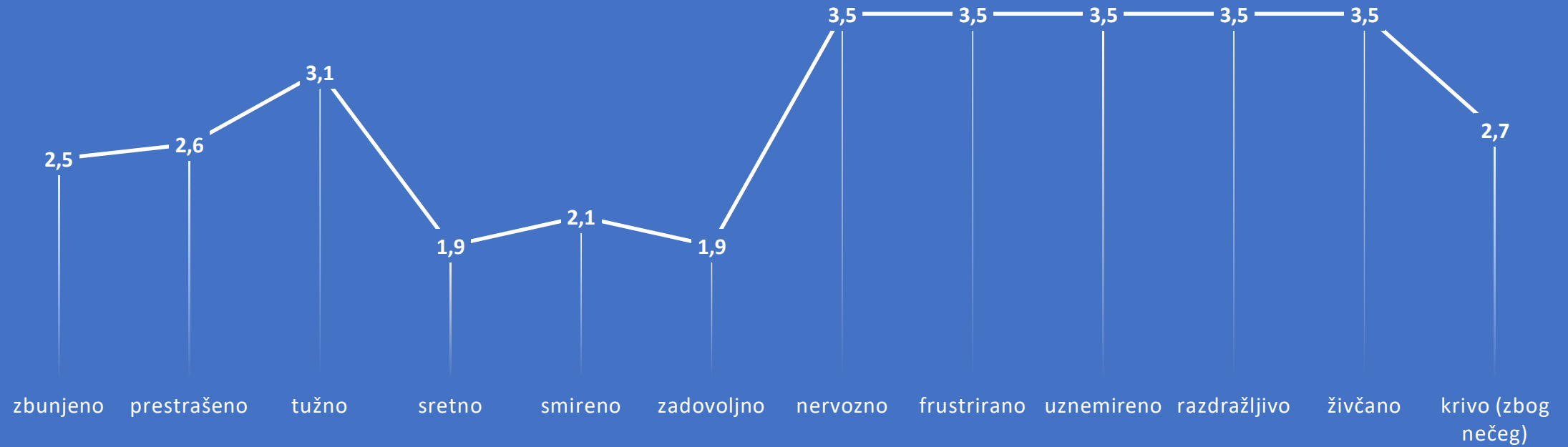

Kvaliteta života

Procijenite zadovoljstvo svojim životom u cjelini

EMOCIJE

Emocionalna uznemirenost

Opća populacija prije pandemije – 1,2
Opća populacija tijekom pandemije – 1,4
Žene u ovom istraživanju – 2,2

Sudionice našeg istraživanja imaju visoko izražene simptome emocionalne uznemirenosti ($M=2,2$), više od uobičajenog rezultata u općoj populaciji prije pandemije ($M=1,2$), ali više i od rezultata koji se dobivaju tijekom pandemije na općoj populaciji ($M=1,4$)

- Sudionice našeg istraživanja imaju, u odnosu na opću populaciju, vrlo NISKO SAMOPOŠTOVANJE te osjećaj NEDOVOLJNE SOCIJALNE PODRŠKE u svojoj okolini

autonomna
ženska kuća
zagreb

Što smo saznali?

- Oko trećina žena i njihove djece je tijekom pandemije bila ugroženija nego inače
- Posebno su učestali verbalni napadi, ozbiljne prijetnje, emocionalno zlostavljanje, socijalna izolacija
- Nažalost, postupanja državnih institucija su i tijekom pandemije bila neadekvatna
- Pandemija je samo pojačala već postojeće razlike u podijeli obiteljskih poslova i dodatno opteretila žene
- Nova vrsta nasilnog ponašanja – ugrožavanja zdravlja žena i djece tijekom pandemije

Što smo saznali?

- Postojeći kanali pomoći dijelu žena nedostupni – potrebno osmisliti dodatne načine
- Psihološko zdravlje i resursi žena su jako narušeni i jasno vidljivi kao posljedica rodno uvjetovanog nasilja i pandemije
 - *Kako se prema odnosimo prema ženama? Jesmo li dovoljno senzibilizirani za rješavanje tog problema? Imamo li empatije? Koristi li se njena uznemirenost kao oružje protiv žena? Imamo li dovoljno resursa za pomoć?*

autonomna
ženska kuća
zagreb

HVALA NA PAŽNJI!